

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes. Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Verkeer en parkeren

De open Duinweg, met Han Busstra, die als vrijwilliger schilderles geeft in Duinrust.

OPEN DUINWEG GROTE VERBETERING VOOR DE VERKEERSVEILIGHEID!

Sinds half oktober is de Duinweg weer open ter hoogte van de Iraanse ambassade. Dat is van groot belang voor de verkeersveiligheid en de doorstroming in onze wijk! Er is weliswaar sprake van een versmald profiel door toepassing van een dubbele rij hekken ter bescherming van de ambassade, maar de openstelling maakt de andere routes in de wijk veiliger door het afgenomen autoverkeer. Verplaatsing van de politiepost naar de zijde van de ambassade maakt bovendien de stoep aan de kant van Duinrust weer bruikbaar voor een ieder, waaronder ook bewoners of bezoekers met een rollator of rolstoel. Bovendien heeft de burgemeester de wijkvereniging bericht dat de hekken zullen worden vervangen door bloembakken, zodat er ook nog sprake zal zijn van een verfraaiing

van het straatbeeld. Na de langdurige afsluiting is dit een plezierige verbetering.

DE GEMEENTE ONDERZOEKT PARKEREN

In de vorige Koerier is uitgebreid verslag gedaan van de resultaten van de enquête naar betaald parkeren in de wijk. Deze uitslag is ook aan de gemeente medegedeeld. Twee derde van de respondenten was om verschillende redenen geen voorstan-

der van het invoeren van betaald parkeren. De metingen die de gemeente zelf heeft verricht zijn echter reden voor de gemeente om toch een onderzoek te starten naar mogelijke invoering van betaald parkeren. Er is een stadsbrede beleidsnota, waarin de criteria zijn vastgelegd in welke gevallen betaald parkeren wordt ingevoerd. De parkeerdruk is daarvan de belangrijkste graadmeter. Wij weten dat de parkeerdruk op de verschillende wegen in het van Stolkpark uiteen loopt. Wij weten niet op welke tijdstippen door welke parkeerders gebruik wordt gemaakt van de parkeerplekken in het van Stolkpark, terwijl men niet in de wijk hoeft te zijn maar daarbuiten. Wel zien wij natuurlijk dat er sprake is van "overloop" uit de naastgelegen wijk (Kanaalweg), waar al wel betaald parkeren is ingevoerd. Op de Van Stolkweg wordt vermoedelijk geparkeerd door mensen, die op de Scheveningse weg moeten zijn (werkloca-

tie, bezoekslocatie). Er komen klachten binnen over busjes uit andere wijken die heel lang op een plek staan. Sinds de invoering van betaald parkeren is ook de parkeerdruk op de Nieuwe Duinweg toegenomen terwijl bijvoor-

beeld het aantal vrije parkeerplekken op de Haringkade ongekend groot is geworden.

De gemeente heeft aangegeven, dat het gemeentelijke onderzoek dit najaar zal plaatsvinden. Als gevolg van bezuinigingen is de ambtelijke capaciteit hiervoor op het ogenblik beperkt. De resultaten zullen te zijner tijd in het verkeersoverleg van het stadsdeel Scheveningen met alle bewonersorganisaties worden besproken. Daarnaast is er op het moment dat betaald parkeren onvermijdelijk is nog overleg nodig over de tijdstippen/ periode waarvoor betaald parkeren zal worden ingevoerd. De vast te stellen periode voor betaald parkeren moet zorgen voor het gewenste effect

Vervolg op pagina 2

Busje Prof. Gerbrandyweg.

De Haringkade.

Oproep voor e-mail adressen

Wij zouden graag meer e-mail adressen willen van bewoners en organisaties in de wijk! Mocht u onze nieuwsbrief nog niet ontvangen, geeft uw adres alstublieft op bij info@vanstolkpark.nl. Op die manier kunnen we u op de hoogte houden als er belangrijke ontwikkelingen zijn.

(minder overlast door parkeren) en aansluiten bij de omringende wijken. Kortom: het laatste woord over het betaald parkeren is nog niet gezegd. Het standpunt van de wijkvereniging wordt bij herhaling naar voren gebracht. Ook hebben wij erop gewezen, dat de mogelijkheid van betrekkelijk kort parkeren voor bezoekers van onze wijk een belangrijk punt is: bijvoorbeeld voor bezoekers van het verzorgingshuis Duinrust of mensen die hun hond uitlaten op het Belvédèreduin.

ONDERZOEK MAATREGELEN PROF. GERBRANDY WEG

De verkeersveiligheid voor fietsers (speciaal leerlingen van het VCL en Luzac college) is onderwerp van overleg met de gemeente geweest. Er zal worden bekeken of aanpassing van de parkeer gelegenheid op de Prof. Gerbrandyweg, het instellen van eenrichtingsverkeer of andere maatregelen kunnen bijdragen aan een grotere veiligheid voor de fietsers in de wijk. Voor eventuele maatregelen op de Prof. Gerbrandyweg heeft de wijkvereniging aangedrongen op overleg met de bewoners.

WERKZAAMHEDEN ROTONDE: OPLETTEN IN MAART!

Als laatste is het van belang om stil te staan bij de werkzaamheden op het kruispunt Plesmanweg/Nieuwe Parklaan. Maandag 4 oktober is gestart met de werkzaamheden voor de aanleg van een rotonde op de Plesmanweg. Het kruispunt Plesmanweg - Nieuwe Parklaan wordt zo ingericht dat er een veilige, overzichtelijke verkeerssituatie ontstaat voor zowel fietsers als het overig verkeer. Tegelijkertijd verbeterd door de rotonde de doorstroming voor het verkeer. Langs de rotonde wordt een vrijliggend fietspad aangelegd. De boom (oude beuk) aan de zijde van Madurodam blijft behouden. Door een permanente constructie bij de boom wordt beschadiging voorkomen. Voetgangers en fietsers kunnen over de constructie lopen/fietsen.

Door tijdelijke voorzieningen zijn nu de contouren van de rotonde al zichtbaar. Voor het fietsverkeer is er een aparte strook. Automobilisten worden door middel van (gele) haaletanden gewaarschuwd voor het kruisende fietsverkeer. De eerste dagen bleek dat niet alle fietsers de voor hen bedoelde

route kiezen, maar soms gebruikmaken van het autodeel.

De definitieve aanleg zal vanaf half maart plaatsvinden. De kruising zal dan voor autoverkeer tijdelijk gesloten zijn. De busroute van lijn 22 wordt omgelegd via de Verhuellweg en de Cremerweg. Door de tijdelijke maatregelen vanaf maart zal het verkeer meer gebruikmaken van de Verhuellweg, Haringkade, Cremerweg en de Wagenaarweg. De vele fietsers zullen bij het oversteken op weg naar of komend van het fietspad langs Madurodam dus bijzonder moeten opletten.

Voor meer informatie: geef u op voor onze e-mail nieuwsbrief, en kijk regelmatig voor nieuws op onze website!

Els Fischer

Veranderingen in subsidiëring bewonersorganisaties

De Gemeente heeft voor 2011 al bezuinigd op de subsidies voor activiteiten en administratieve steun. Wijkverenigingen ontvangen administratieve steun om de vrijwilligers te ontlasten. Het idee is dat op die manier ook personen tot het bestuur kunnen toetreden die het druk hebben met werk en zorg voor kinderen. Dat komt de representativiteit van de Wijkvereniging ten goede. Voor de jaren na 2011 zijn meer ingrijpende veranderingen van de subsidiëring voorgesteld in een Raadsmededeling. Doel is "meer dan tot nu toe, de wijk aan het woord te laten, in plaats dat organisaties namens de wijk spreken". Het is niet zo makkelijk te weten te komen wat de wijk wil. Bijvoorbeeld, de ALV sprak zich uit tegen betaald parkeren, de webenquête bleek voor. Daarom organiseren wij een papieren enquête die overal in de bus is gedaan. Daaruit bleek dat de meerderheid van de reagerende bewoners geen voorstander was van betaald parkeren. Houdt de gemeente daar rekening mee? Als wij de wijk aan het woord laten, is de gemeente ook bereid te luisteren als dat woord niet bevalt?

Op 23 november houdt de Gemeente een bijeenkomst over bewonersparticipatie waar de veranderingen voor de bewonersorganisaties aan de orde zullen komen. Daar is iedereen welkom, BenW wil immers dat meer mensen in de wijk aan het woord komen. Er zullen in ieder geval bestuursleden aanwezig zijn. Voor het standpunt van de bewonersorganisaties verwijzen wij naar het onderhandelingsdocument op onze website.

Straatfeest Van Stolkpark 2010

Op 26 juni werd het buurtfeest voor het Van Stolkpark gehouden. Ook dit jaar was het feest voor jong en oud een groot succes. Het weer zat goed mee. De zon scheen de hele dag. Met verenigde krachten werd het Van Stolkplein afgezet en onder leiding van Bas Brand in een mum van tijd omgetoverd tot een feestelijk decor. Het feest werd geopend met de levende speurtocht georganiseerd door Aart van der Meij en Bernard Ledeboer met behulp van veel buurtgenoten. Maar liefst 8 levende personages in markante outfits stonden langs het parcours in de wijk opgesteld en stelden de groepen kinderen vragen over de buurt.

Een ander vast onderdeel van het buurtfeest is de taartenbakwedstrijd waarvoor kinderen en ouders enorm hun best hadden gedaan. De creaties waren zo mooi en origineel dat het bijna zonde was om ze op te eten. Een nieuw onderdeel was de straten touwtrekwedstrijd. Onder leiding van de wijkagent streden de kinderen en ouders uit de verschillende straten van het Van Stolkpark om de fraaie beker, die uiteindelijk verrassend werd gewonnen door de Duinweg. Daarna was het tijd voor verbroedering en kon er op het Van Stolkplein genoten worden van een drankje en een hapje, vele spelletjes, het springkussen, knotshockey en een ijsje van de ijscoman ter afkoeling. Met vereende krachten maakten de kinderen uit de buurt een prachtig kleurrijk schilderij. Voor alle kinderen was er een prijs bij de buurtbingo. De kleintjes werden weer prachtig geschminkt. In de avond was er een heerlijke barbecue en pizza voor de kinderen, waarna de DJ los ging en er tot laat in de avond gezellig werd nageborreld.

Sabine van Wijngaarden

Veiligheid in het Van Stolkpark

Het Van Stolkpark is een prachtige wijk. Wij wonen hier met veel plezier en voelen ons over het algemeen veilig. Hoe veilig het Van Stolkpark is en of er nog zaken kunnen worden verbeterd vroegen wij aan onze wijkagent de heer Pjotr Vreeswijk. Op de afgelopen ALV van 6 oktober j.l. heeft hij een voordracht over zijn werk als wijkagent gehouden en de specifieke kenmerken van onze wijk belicht. De heer Vreeswijk vindt onze buurt veilig. Er zijn in 2009 en 2010 geen straatroven gepleegd. In onze wijk met 751 inwoners zijn in 2009 13 inbraken gepleegd. In Scheveningen met zijn 52.760 inwoners werden volgens de heer Vreeswijk in dat jaar 262 woning-inbraken gemeld, en 42 straatroven. De heer Vreeswijk vindt de beste preventie voor inbraken goede verlichting in de portieken en tuinen omdat inbrekers niet van licht houden. Ook camera's, maar vooral een hond die aanslaat maken het minder aantrekkelijk om een kijkje te komen nemen. Inbraken vinden meestal plaats binnen 5 minuten en worden

bij voorkeur bij daglicht gepleegd ('s zomers als de ramen open staan, ook op de eerste verdieping!). Een bijdrage aan een betere veiligheid in de wijk kunnen wij leveren door in geval van onrechtmatigheden zelf het Handhavingsteam te bellen op het gemeentelijke telefoonnummer 14070. Ook raadt de heer Vreeswijk aan ons individueel op te geven bij Burgernet <http://www.burgernet.nl>. Als er een incident in de wijk heeft plaatsgevonden krijg je een berichtje (per sms of automatisch antwoordapparaat) met signaleringen voor zover die bekend zijn. Zo worden wij als buurtbewoners alert in onze omgeving! De heer Vreeswijk stelde ook voor om op onze website www.vanstolkpark.nl een pagina in te ruimen voor de politie. Zo kan een ieder op de hoogte blijven van belangrijke informatie. Tijdens de ALV kwam verder het onderwerp wijkpreventie ter sprake. In het verleden reed er 2 maal per nacht een beveiligingsbusje door de wijk om te surveilleren. Wegens te

Wijkagent de heer Pjotr Vreeswijk

hoge kosten en te weinig animo is dit toen opgezegd. Als er genoeg belangstelling vanuit de wijk bestaat zou dit opnieuw kunnen worden opgestart. Minimaal 70 deelnemers zijn nodig, waarbij de kosten circa € 200 per huishouden/jaar zullen worden. Een inventarisatie hierover zal plaatsvinden. Met inzet van ons allen kunnen wij het Van Stolkpark nog veiliger maken. Voor verdere informatie over de veiligheid in het Van Stolkpark en omgeving zie ook <http://www.hoeveiligismijnwijk.nl/cijfersite.htm>

Anton Stoop

Van oude huizen en de mensen die er woonden

VAN STOLKWEG 21 CASANETTA LATER DEL RIVO

De afgelopen maanden heeft de villa Van Stolkweg 21 veelvuldig in de belangstelling gestaan. Vooral de leegstand bracht speculaties op gang. Geruchten doken op dat de eigenaar van plan was de villa af te breken en te vervangen door een appartementengebouw, of de villa in een aantal appartementen te splitsen. Het laatste gerucht was dat de villa aan een particulier verkocht zou zijn die het gebouw zou willen bewonen, na een forse restauratie. En dat gerucht werd bevestigd. De nieuwe eigenaar heeft zijn toekomstige bureaus uitgenodigd om onder het genot van een glas wijn zijn plannen toe te lichten.

Alle aanleiding nog wat historische feitjes, die na het verschijnen van *Romantisch Buiten Wonen in de Stad*, 125 jaar Van Stolkpark in 1999 naar boven kwamen, op papier te zetten.

Van Stolkweg 21 in 1971. Foto: K. Vereecken

DE BUITENPLAATS CANZONETTA

Op 17 december 1880 verkoopt de stichter van het Van Stolkpark, Mr. Thomas van Stolk, een terrein van 20 are 45 centiare als bouwgrond aan de oud-artillerie-officier Anthony Willem Muijsken en Pieter Hendrik Carel Willaert, die een jaar tevoren een geveltekening voor dit terrein had ingediend. Het zou een eenvoudige gevel in twee bouwlagen en een dak worden. Op 11 oktober 1881 is het zover dat de villa aan de Eerste Parkweg, met de naam Casanetta, aan de toekomstige bewoner, Adriaan Gildemeester, kan worden overgedragen. Op dezelfde dag koopt hij een achter het huis liggend perceel dat loopt tot aan de Parkweg, waardoor het grondoppervlak verdubbeld wordt. Recht van overpad op het naastliggende laantje (onderdeel van Van Stolkweg 23) verwerft hij daarbij ook, maar met gebruik als 'voetpad en met een kruiwagen.'

Voor beide percelen, zowel aan de Parkweg als aan de Van Stolkweg geldt dat er slechts één villa mag worden gebouwd op niet minder dan 8 meter van de weg. Dit gebouw mag niet als 'tapperij, herberg op fabriekmatige inrichting' worden gebruikt.

VILLA CASANETTA

De toekomstige bewoner, Adriaan Gildemeester (1828-1901) volgt van 1844 tot 1848 aan de Koninklijke Academie in Delft een studie tot bouwkundig ingenieur. Die beroepsopleiding ten spijt valt de beslissing firmant te worden in de graanhandel van zijn vader waar hij

Adriaan Gildemeester
Bron: RKD

al vrij snel te leiding krijgt. Politieke aspiraties leiden in 1880 tot verkiezing tot lid van Provinciale Staten van Noord-Holland in het kiesdistrict Amsterdam. Daarna volgt in 1883 een verkiezing tot lid van de Tweede Kamer. Reden om de banden met zijn

de firma J.P. Gildemeester & Co. te beëindigen en naar Den Haag te verhuizen.

Veel van de politieke activiteiten komt niet naar voren, slechts verzet tegen de aanleg van het Merwedekanaal. Dat verzet leidt tot wijziging van de richting daarvan tussen Nigtevecht en Maarssen. De kabinetten Van Lynden tot 1883 en Heemskerk van 1883 tot 1888 kunnen op zijn steun rekenen, niet echter het daaropvolgende kabinet Mackay. Maar dan laat zijn gezondheid te wensen over en treedt hij op 9 juni 1891 af.

Op 21 augustus 1883 vestigen Adriaan en zijn echtgenote Margaretha Elisabeth de Clercq zich in hun villa Casanetta (Italiaans = Huisje), met drie uit Amsterdam meeverhuizende dienstbodes. De villa zal zeker beantwoord hebben aan de representatieve eisen die de werkkering van Gildemeester inhield.

De bebouwing van het Van Stolkpark komt eigenlijk dan pas goed op gang. De eerste tijd is er slechts één buur: mevrouw Jeanne Molewater-Rose in Villa Duna, Van Stolkweg

19. Adriaan Gildemeester en Margaretha Elisabeth de Clercq blijven Villa Casanetta trouw en overlijden er in respectievelijk 1901 en 1908. De laatste jaren is er geen inwonend huishoudens meer, op een inwonende juffrouw van gezelschap na. Na het overlijden van mevrouw Gildemeester verkopen de twaalf erfgenamen Villa Casanetta op 16 juli 1908 aan de tabakshandelaar Antonius Lambertus van Beek.

VILLA DEL RIVO

De Italiaanse naamgeving van villa's in het Van Stolkpark spreekt Van Beek aan en in navolging daarvan wordt Casanetta omgedoopt tot Del Rivo (=van Beek).

Van Beek (1846-1919) en zijn echtgenote Catharina Uijlenberg hebben een jaar nodig om na een ingrijpende verbouwing door architect Floris Bodde Villa Del Rivo te komen tot een comfortabel en naar eigen smaak ingericht huis. In de tuin wordt een bloemenkas met kelder en broeibak gebouwd. Pas op 19 juli 1909 verhuizen zij van Rotterdam naar Scheveningen. Van hun in totaal zeven kinderen komen de oudste Odilia (geboren in 1875) en de jongste, Cor (Cornelia Maria, geboren in 1883) mee. Ook drie dienstboden komen mee uit Rotterdam, maar blijven maar kort. Langer duurt het verblijf van Françoise Charlotte ('Frans') Snellen van Vollenhoven als 'juffrouw van gezelschap.' Na het huwelijk van Odilia blijft alleen Cor over, die in de even oude Frans een prettig gezelschap heeft.

Met het fotoalbum van Cor, dat zij vult met opnames van huis en tuin, is een goed beeld te vormen van de inrichting van Del Rivo. Uit dit album zijn enkele opnames in dit artikel opgenomen. In 1935 als beide ouders Van Beek overleden zijn wordt Del Rivo verkocht. Frans en Cor gaan dan ieder hun eigen weg: Frans naar de Anna Paulownastraat en Cor naar de Wassenaarseweg.

SPECULATIE

In de periode tussen 1920 en 1940 is verdichting van bebouwing in het Van Stolkpark strik en zet, al is die verdichting niet van speculatie ontbloot. Dat geldt ook voor de nieuwe eigenaars.

naar, Hendrik Jozef Kouwenhoven, wonend op Van Stolkweg 8, die samen met de eigenaren van de nauwelijks meer bewoonde Villa Duna een plan indient voor een aantal appartementengebouwtjes met een totaal van 48 woningen op het bij elkaar getrokken terrein van Duna en Del Rivo. De nieuwe Verordening Van Stolkpark, die geen appartementenbouw toelaat, steekt een stokje voor uitvoering van de plannen. Het gevolg is leegstand ...

DUITSE BEZETTING

In het begin van de Duitse bezetting is angst voor een inval uit Engeland reden om langs de kust een verdedigingslinie te maken. Daarvoor wordt vanaf eind 1941 gebouwd aan een muur, de Atlantikwall, die in het Van Stolkpark tot stand komt tussen de Promenade aan de Scheveningseweg, door de Waterpartij heen naar de Wittebrug. Binnen de Vesting Scheveningen wordt het hoofdkwartier van de Führer der Schnellboote ingericht in Villa Sandhaghe, Hogeweg 18.

Vanaf 1941 vordert de Deutsche Wehrmacht villa's in het Van Stolkpark. Ook Van Stolkweg 21 valt dit lot te beurt in december 1941, als 'leeg huis.' Er wordt een huurprijs vastgesteld van 166,50 gulden per maand, die per maart 1944 verhoogd wordt tot 250 gulden. Met een zekere regelmaat wordt de huur aan de eigenaar betaald, tot in augustus 1944.

KANTOORGEBRUIK

Na de bevrijding wordt ook Van Stolkweg 21 als kantoor verhuurd. Dat duurt tot 1956. In dat jaar wordt het terrein aan de Parkweg verkocht en bebouwd met een flatgebouw, dat de Verordening Van Stolkweg uit 1953 wel toelaat. De villa aan de Van Stolkweg wordt nu verkocht aan de NV Cigaretten Import Maatschappij (fabrikant van o.a. de sigarettenmerken Lexington en Roxy). Om vanuit het gebouw te kunnen laden en lossen wordt aan de achterzijde een laadperron gebouwd.

Van 1971 tot 1987 is het Centraal Bureau voor Keuringen op Medisch-Hygiënisch Gebied eigenaar, gevolgd door de maatschap Diepenhorst De Vos & Partners, en na 1997 de Stichting Levi Lassen.

WEER WOONHUIS

En dan breekt er nu na 70 jaar kantoorgebruik een nieuw leven als woonhuis aan voor Villa Casanetta of Del Rivo. Met eigenaren die hun eigen stempel op het pand zullen willen drukken. Ontwikkelingen die door de buurt bewoners met belangstelling gevolgd zullen worden. Het zal zonder meer een grote verbetering zijn voor de belevingswaarde ter plaatse.

Anneke Landheer-Roelants

Van de Belvédère gezien... Kort nieuws

Ook dit jaar is Sint Maarten gevierd in het Van Stolkpark!

Een groot aantal kinderen is afgekomen op de oproep van Claire Brinkel voor de lampionnenoptocht! Door wind en onweer en heel harde regen zijn ze niet zo ver gekomen... met veel dank voor de geboden gastvrijheid, champagne en chocolademelk voor de gestrande ouders en kinderen, geheel in de geest van Sint Maarten... en excuses aan bewoners met kaarsjes van de wegen waar ze niet meer geweest zijn.

Nieuwe Stadsdeeldirecteur

Tineke Hooiveld vervangt de huidige stadsdeeldirecteur van Scheveningen, Silvia Korevaar. Silvia moet om gezondheidsredenen een stap terug doen, maar blijft als adjunct-directeur nauw verbonden aan stadsdeel Scheveningen. Silvia, heel hartelijk dank voor je warme betrokkenheid afgelopen jaren en de uitstekende wijze waarop je met de bewonersorganisaties hebt samengewerkt! Tineke, je bent uiteraard van harte welkom!

Activiteitenplan Scheveningen 2011: verzoeken aan de Gemeente

Elk jaar stelt het stadsdeel een activiteitenplan op, waarvoor de bewoners worden geconsulteerd. Op basis van wat werd ingebracht tijdens de Algemene Ledenvergadering en uw e-mails hebben we een uitgebreide lijst gemaakt van mogelijke verbeteringen op het gebied van groen en grijs (zie de website).

ALV: heel veel dank aan Crowne Plaza-Promenade Hotel voor de gastvrijheid!

Ook dit jaar, hadden wij een nuttige, drukbezochte en geanimeerde Algemene Leden Vergadering. Rest ons de directie en de eigenaar van het Crowne Plaza-Promenade hartelijk te bedanken voor hun gastvrijheid! Alles was uitstekend geregeld, hoewel het een zeer drukke avond was voor het hotel.

Wij ontvangen graag uw financiële bijdrage

U heeft het kunnen lezen, er wordt op de Wijkverenigingen bezuinigd. Om ook in de toekomst de Koerier uit te kunnen brengen, en zo nodig bij nieuwe ontwikkelingen in de wijk deskundig advies te kunnen financieren, vragen wij u uw bijdrage (lieft minimaal 16 euro per kalenderjaar) over te maken naar postrekening 2887132, t.n.v. de Stichting Vrienden van het Van Stolkpark te Scheveningen.

Bouwen en Breken en Behouden

VAN STOLKWEG 21

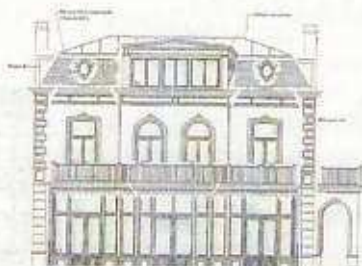
Het belangrijkste nieuws is ongetwijfeld de grootscheepse restauratie van het pand Van Stolkweg 21. Dit voormalige kantoor was in de loop der tijden geheel ontdaan van de oorspronkelijke chique uitstraling door allerhande uitbouwen en weinig respectvolle ingrepen die het interieur vrijwel vernietigden.

De laatste eigenaar, de Stichting Levi Lassen met wie altijd goede contracten hadden bestaan, dreigde even het spoor bijster te zijn, maar een pittige discussie naar aanleiding van mijn laatste artikel heeft er toe geleid dat de Stichting ontvankelijk was voor een bod van een enthousiaste jonge familie die het huis weer in oude glorie wil herstellen.

Elders in dit blad vindt U de geschiedenis van het pand. Bijgaande tekening toont U de toekomst. Loop eens langs het huis zoals het er nu al bijstaat; de ontsierende uitbouwen zijn gesloopt en nu al is zichtbaar wat een prachtig pand wij weer terugkrijgen.

VAN STOLKWEG 15

Na een lange strijd met een andere stichting, de Stichting Respect, blijkt dat men heeft onderkend dat een palliatieve inrichting niet

onder de bestemming "wonen" valt en heeft men afgezien van die ontwikkeling. Het pand staat nu te koop en wij hopen dat zich snel iemand meldt die ook dit pand weer de oude uitstraling zal geven als woonhuis.

ALGEMEEN

Zij, die de ledenvergadering bijgewoond hebben weten het al. Wij moeten weer waakzaam zijn bij de activiteiten van de Gemeente bij de totstandkoming van wat ik maar noem het nieuwe bestemmingsplan.

Ir Peter Drijver heeft ons tijdens zijn voordracht in niet mis te verstane bewoordingen wakker geschud en ons gewaarschuwd voor alle voetangels en klemmen die wij op onze weg zullen vinden. Zo wil de Gemeente het liefst alle regels over beperkingen van verhardingen van tuinen uit het plan halen. Dat zou zeer ongewenst zijn nu juist die tuinen – en het feit dat er niet geparkeerd mag worden – een beeldbepalend aspect van de wijk zijn.

Ik citeer delen van een niet gepubliceerde studie van Ir Peter Drijver uit het jaar 2000 over de oorspronkelijke plannen van de beroemde landschapsarchitect Zocher, die het Van Stolkpark ontwierp. "Het plan voor aanleg van het villapark van Zocher jr. toont in fraai getrokken krullen een samenhangende parkachtige aanleg voor het Van Stolkpark. Het hele gebied is als een doorgaand park ontworpen, opgespannen tussen lange gebogen lanen; een warande waarin een nadere verkaveling ten behoeve van landhuizen mogelijk is".

Ir Drijver constateerde toen al dat de ruimtes tussen de woonhuizen onder druk staan en ontoelaatbare secundaire bebouwing is toegelaten en de tuinen worden aangetast hetgeen afbreuk doet aan het parkachtig karakter van de wijk.

Laten wij dus met respect voor ieders persoonlijke smaak proberen te waken voor te veel verharding in de wijk en streven naar het terugbrengen waar nodig van het parkachtige ideaal van Zocher.

Frits Grooss

Beheersverordeningen en bestemmingsplannen

Alle delen van de stad moeten van nieuwe bestemmingsplannen worden voorzien, legde Peter Drijver ons uit tijdens zijn zeer gewaardeerde uiteenzetting bij de Algemene Leden Vergadering. Het begint bij de buren, in oktober lag de beheersverordening Westbroekpark-Wittebrug ter inzage. Het klonk goed: een conserverend plan. Het is de bedoeling dat het Van Stolkpark binnen afzienbare tijd ook zo'n plan krijgt, werd ons uitgelegd tijdens de inloopavond.

Bij nadere bestudering bleek echter dat er toch er een en ander was weggevallen dat het oude plan juist zo geschikt maakte om het karakter van het gebied te behouden. Zo heeft een aantal organisaties destijds bezwaar gemaakt tegen het kunstgrasveld dat is aangelegd in het park. Daarop heeft de Gemeente in het oude plan een aantal regels opgenomen om het park te beschermen. Van deze hele geschiedenis en de regels is niets meer terug te vinden in de nieuwe concept-verordening. Ook de oude regels die het algeheel verhardten van de tuinen in Wittebrug moesten voorkomen zijn verwijderd. Wat betreft de horeca maakte Peter Drijver ons er op attent dat de vergunningen die in de verordening zijn opgenomen 24 uur openstelling toelaten! De Wijkvereniging heeft uiteraard BenW hierover geschreven. De vertegenwoordigers uit de Wijkvereniging in het APS ontvingen het "concept ontwerp" bestemmingsplan Scheveningen-Dorp. Dat is vooral van belang voor de bewoners van de Kanaalweg. Wie het wil inzien kan contact opnemen met de (vice-)voorzitter.

Verzoeken van bewoners aan andere bewoners en kantoren

Er kwamen diverse verzoeken van bewoners binnen. Het eerste: "zet u a.u.b. vuilniszakken zo laat mogelijk buiten en gebruikt meeuwbestendige zakken, of nog beter, vraag een extra vuilcontainer aan de gemeente. Maak onze wijk zo meeuwonvriendelijk mogelijk!" En verder: "Aan hondenbezitters zou ik willen vragen de poep in een zakje te verzamelen en in een van de vele bakken die overal in de wijk staan, te deponeren. Velen doen dit gelukkig wel, maar helaas niet iedereen. Ook lopen er nog steeds honden los over straat. Aanlijnen s.v.p." Tot slot: "Takken en beplantingen. Bij regen is het niet mogelijk om op onze stoepen te lopen. Echt gevaarlijk. Met name in de avond loop je zo tegen een tak. Ik ben van mening dat bewoners hierop aangesproken moeten worden! Loop maar eens zelf rond."

Herdenking bij het Indisch Monument aan de Waterpartij

Het was hartverwarmend te zien, hoe ook dit jaar op 15 augustus weer zo'n 1.500 mensen van het World Forum (het vroegere Congresgebouw) naar het Indisch Monument aan de Waterpartij trokken. Uit het gehele land waren zij naar Den Haag gekomen om hier te herdenken, dat op 15 augustus 1945 toch nog onverwacht een einde was gekomen aan de Tweede Wereldoorlog in Zuid-Oost Azië. Hoewel toen zo'n 20.000 Nederlanders zijn omgekomen overheerst 65 jaar later bij de herdenking toch vooral de vreugde over de aanwezigheid van de Koningin en het weerzien van familie en vrienden.

Ton Landheer

150 jaar Scheveningse Bosjes

Dennen in de duinen

Dennen Belvédèreduin (± 1905), coll. auteur.

Theeschenerij Belvédère (1932), coll. auteur.

Een artikel van de hand van de landbouwkundige en geoloog Dr. W.C.H. Staring in een kort tevoren verschenen nummer van de Nederlandse Spectator was voor Burgemeester en Wethouders van 's-Gravenhage in oktober 1862 aanleiding om een proef te nemen met beplanting van de Zeeduinen met dennen. In de vergadering van de Fabricagecommissie (Commissie voor Bijstand voor de Plaatselijke Werken en Eigendommen) van 6 november 1862 werd besloten eens bij de heer Staring te rade te gaan. Uit die informatie bleek dat het om de gewone (grove) den of mastpijn, *Pinus sylvestris* ging.

Vervolgens werd bij de zaadhandelaar Johannes Soethout in Snijders-Chaam bij Breda zaad besteld, dat in 1863 op proef werd gezaaid in zowel de kwekerij van Dr. Staring bij het Zwitsers huis aan het Schevenings Kanaal bij de Koninginnebrug (Wittebrug) als op de kwekerij van de gemeente op het Noorderkerkhof aan de Noordwal.

Uit een rapportage van de Commissie in november 1863 bleek dat in beide kwekerijen slechts weinig van het zaad opgekomen was. De oorzaak van het mislukken van de proef kon gezocht worden in de felle zomerhitte en droogte, slecht zaad, en bij de gemeente-kwekerij vernieling door loslopende bokken. Dr. Staring liet zich echter zo gauw niet ontmoedigen en vroeg in november 1864 om een nieuwe proef, waarvoor hij 20 roeden duingrond nodig had. Dit keer verliep de proef zo goed dat B & W in november 1865 een vervolgonderzoek voor het uitzetten van de plantjes inwilligden. Zo konden in het voorjaar

van 1866 vier bunders duingrond ten zuidwesten van het Schevenings kanaal, voorbij de Koninginnebrug, bekend onder de naam Krankzinnigenveld, met jonge dennetjes beplant worden. Nu ligt dit tussen het Kanaal en de Waterpartij, rondom het duin van de 72-trapjes.

De aanplant van dennenplantsoenen werd meegenomen in de steeds verder voortgaande nieuwe beplanting van de Bosjes, zoals die vanaf ongeveer 1860 plaatsvond. Aardig is een overzicht van de bestelling die de Commissie van Fabricage in januari 1866 geaccordeerd kreeg voor aanplant in het (Nieuwe) Scheveningse Bos langs de badweg en in het duin: 200 masten (mastpijnbomen), 100 grove sparren, 400 Italiaanse popelen, 50 kastanjes, 100 beukestammetjes, 500 zaai-iepenveren, 5000 *Ailanthus glandulosa* (hemelboom), 1000 *Prunus virginiana* (vogelkers) en 100 grove masten, en voor de Burgerlijke (= Algemene) Begraafplaats nog 2000 treurbomen, 2000 Italiaanse popelen en 100 masten.

Op de kaart van de Scheveningse Bosjes van 1936 van de AVN-uitgave 'Groen en bloemen in Den Haag' is een duidelijk beeld te verkrijgen van de plaatsen waar de dennenbomen uitgezet zijn. Daaronder valt ook het bekende Sparrenbos en het Sparrenlaantje, dat per ongeluk in het begin van de oorlog met de ontmanteling van het duin van de 72 trapjes gekapt is. Dat moeten dus de dennen van Staring geweest zijn!

Bladerend in dezelfde AVN-uitgave blijkt uit het kaartje van de Nieuwe Scheveningse Bosjes dat hier vrijwel uitsluitend naalddhout is geplant.

De systematische bomenkap uit het begin van de oorlog vond plaats tussen de Kerkhoflaan en de Waterpartij, waar daadwerkelijk de tankgracht gelegd werd. Aan de zeezijde werd niet gekapt. De bomen die daar stonden, zijn dus veelal nog de aanplant van rond 1870, zoals ook een enkele groep sparren achter de Promenade.

De dennen op de Belvédère zullen mogelijk pas later geplant zijn. De beplanting aan de zeezijde van de Waterpartij vond pas na 1875 plaats, in dezelfde tijd dat de eerste uitkijktoren gebouwd is. Maar ook in dat geval zijn de huidige bomen nu honderdjarigen, die met eerbied behandeld mogen worden.

Anneke Landheer-Roelants

Kort nieuws (vervolg)

Beweggroep en boekenbeurs Residence Chateau

Residence Chateau heeft een aantal zeer gewaardeerde initiatieven genomen, waar wijkbewoners ook van kunnen profiteren: een bewegegroep, een boekenbeurs en een tentoonstelling. Voor meer informatie zie website en nieuwsbrief.

Dennen op de Belvédère

Wie rondwandelt op het prachtige Belvédèreduin zal zien dat op heel veel van de oude dennen gele kruisen staan. Onze alerte wijkbewoner Maarten Fischer, heeft ze geteld en in kaart gebracht, het waren er wel 85! De Wijkvereniging heeft gevraagd om uitstel van de voorgenomen kap van deze bomen, en de Gemeente gaat hiermee akkoord.

De bomen zijn zeker honderd jaar oud (zie artikel Anneke Landheer), en hebben de oorlog overleefd. Bij dennen van deze leeftijd heeft dunnen weinig zin. De overgebleven bomen zullen geen volle kroon ontwikkelen. Waar in 1997 gedund is groeien veel klimop, bramen en dikke esdoorns, de dennen zien er niet anders uit. Op het Hubertusduin is er een soortgelijke ervaring. Daarom blijven wij bij de gemeente aandringen alleen dode, zieke of miezerige dennen te kappen, en in plaats van dennen vooral de woekerende esdoorns te aan te pakken.

Joost Gieskes schreef voor de AVN een goed onderbouwd rapport, met oude kaarten van het gebied, waarin ook een toekomstvisie wordt voorgesteld. Dit vormt een goede basis voor nieuw overleg. Voor meer informatie, zie www.vanstolkpark.nl

Een groots stadspark om de hoek

Onze nieuwe stadsecoloog is enthousiast begonnen! Hij hield voor expats en andere omwonenden een bevolgen betoog over zijn voorstel voor een internationaal stadspark. Een park waar je van de natuur kunt genieten, relaxen, spelen en bewegen, met mooie landschappen, tuinen en belvédères, veilig, en rijk aan evenementen, een icoon van duurzaamheid. Het park zou een nieuwe naam moeten krijgen. No(o)rder park suggereerde één van de aanwezigen, opdat het optimaal wordt beschermd... Schevenings park zou misschien een mooie erkenning zijn voor de moeite die de bewoners steeds hebben gedaan de Bosjes te beschermen. Zijn voorstel is alle groengebieden van Zorgvliet tot Nieuwe Scheveningse Bosjes te verbinden tot één groot park. Het zou allemaal bij elkaar het grootste zijn van West-Europa! Haagse bluf? In ieder geval stellen we deze waardering van het groen door de Gemeente zeer op prijs. Het is wel eens anders geweest.

Prominente wijkbewoners:

Professor Fasseur over Professor Gerbrandy en zijn nieuwe boek

Prof. Gerbrandy

Op 25 november komt een nieuw boek uit van onze bekende wijkgenoot, professor Cees Fasseur. Het is een relatief kort boek, met als titel 'De gekroonde republiek'. Het bevat korte biografieën van alle Oran-

gevorsten vanaf Koning

Willem I. Ook legt Fasseur uit hoe de constitutionele verhoudingen zich in twee eeuwen hebben ontwikkeld. Juist na een lange formatie als nu zal het interessant zijn te lezen welke relatie de Koningin en het kabinet ten opzichte van elkaar hebben. Moet de Grondwet veranderd worden, zoals Wilders wil? Lees dat zelf in dit op een breed publiek gerichte boek. Voor de prijs hoeft u het niet te laten, het kost € 7,95. En Fasseurs heldere stijl, met oog voor de menselijke kant en altijd humor, is weer volop aanwezig.

Het nieuwe boek was reden voor de 'Van Stolkpark Koerier' om met professor Fasseur bij te praten over een andere prominente wijkbewoner, de minister-president van de Nederlandse regering in Ballingschap in de jaren 1940-1945: Professor Pieter Sjoerds Gerbrandy. Ingewijden weten dat Fasseur na zijn succesvolle biografieën over Wilhelmina en Juliana & Bernard al jaren werkt aan een volgend boek, namelijk over Gerbrandy. Publicatie is voorzien in 2012.

Gerbrandy woonde van september 1939 tot 14 mei 1940 en daarna van november 1945 tot zijn dood op 7 september 1961 op wat toen Kanaalweg 113c heette. Na zijn dood eerde de Haagse gemeenteraad Gerbrandy door het wegdeel vanaf de hoek Kanaalweg/Duinweg tot de Haringkade naar hem te noemen. De nummers 113a t/m 113f en Olmenhorst werden veranderd in 1 t/m 27. De andere nummers vanaf 117 bleven hun nummer houden. Sindsdien geven taxichauffeurs die op een hoog nummer willen zijn bij nummer 1 vol gas, om zich dan het hoofd te breken over de verdwenen 50 huizen...

Gerbrandy was klein van postuur (1,61 m), maar droeg een vervaarlijke snor. Buurtkinderen kenden hem als opa Piet Snor, Winston Churchill kende hem als 'Cherry Brandy' of 'Sir Brandy', anderen als het zeehondje. Hoe kwam deze Friese advocaat en later professor aan de Vrije Universiteit in Amsterdam in onze wijk terecht? Dat kwam - doordat hij in 1939 vrij onverwacht tot regeringsverantwoordelijkheid werd geroepen, en vervolgens een gloednieuw huis huurde aan de Kanaalweg. Gerbrandy was van jongs af aan al actief

geweest in de Anti-Revolutionaire Partij. Ondanks zijn sterke gehechtheid aan de bestaande maatschappelijke orde (in november 1918 spoedde hij zich met 500 vrijwilligers uit Friesland naar Den Haag om een begin van revolutie te smoren), was hij een groot voorvechter van sociale rechten. Toen De Geer in augustus 1939 een nationaal kabinet formeerde, waarin voor het eerst ook de socialisten (SDAP) zaten, vroeg hij aan Gerbrandy om als ARP-lid minister van Justitie te worden. Voor Gerbrandy was dat echt een uitweg, vertelt Fasseur, want zijn universiteit vond dat zijn nevenactiviteiten ten koste gingen van zijn taken als hoogleraar. En Gerbrandy, die de Tweede Wereldoorlog voelde aankomen, wilde ook zelf politieke verantwoordelijkheid dragen. Overigens was zijn eigen partij woedend over zijn deelname aan een kabinet met socialisten. Die vijandigheid was zo groot, dat toen Gerbrandy op 14 mei 1940 Nederland verliet om naar Londen te gaan, de ARP-ledenadministratie zijn naam in het ledenbestand schraptte en toevoegde: "met onbekende bestemming vertrokken"!

Gerbrandy liet zijn vrouw en kinderen op 14 mei achter (hij had haar alleen nog even kunnen bellen, voordat hij naar Engeland vertrok). Tijdens de oorlog kocht en woonde een prominent NSB-lid in Gerbrandy's huurhuis. Na de oorlog werd het huis gevorderd door de staat en onder beheer geplaatst. Waarna het weer door de familie Gerbrandy bewoond kon worden!

Nadat De Geer in 1940 afgetreden was, werd Gerbrandy minister-president van de Nederlandse regering in ballingschap. Hoe was zijn relatie met Koningin Wilhelmina?

Op veel punten kwamen hun karakters overeen. Beiden waren uit het hout gesneden dat leiders in oorlogstijd moeten bezitten, doorzetters, vastberaden in hun strijd tegen Hitler en Nazi-Duitsland. Zij geloofden in de eindoverwinning van de geallieerden. De andere geallieerde leiders waardeerden dat zeer, en accepteerden Gerbrandy's eigenaardigheden. Want hij was eigenzinnig en niet erg diplomatiek, kon soms driftig worden en dan niet goed maat meer houden. Zo legde Gerbrandy tot ontzetting van zijn omgeving eens tijdens een eten op luide toon aan de Britse aanwezigen uit, dat niet de Duitsers, maar de Engelsen het concentratiekamp hadden uitgevonden. Namelijk als middel om tijdens de Boerenoorlog de gezinnen van de Zuid-Afrikaanse strijders onder controle te krijgen. Tot midden 1942 was de relatie van de Koningin met minister-president Gerbrandy goed.

Daarna verslechterde die, o.a. doordat zij nadrukkelijk steun gaf aan plannen voor ingrijpende staatkundige vernieuwing, een nogal populistische 'Vernieuwing', onder haar leiding, waar de Londense regering geen droog brood van lustte. Na de bevrijding in 1945 bleek uit de verkiezingen dat voor de meeste van die hervormingen weinig politieke steun werd gevonden bij de Nederlandse bevolking. Ook kwam het tot confrontaties over de inhoud van de toespraken die Wilhelmina wilde houden op Radio Oranje. Gerbrandy en zijn collega's vonden dat zij die konden bepalen. Bovenaan de Hogeweg in ons Van Stolkpark staat het monument voor de slachtoffers van het Englandspiel, veelal veelbelovende jonge Nederlanders die vanuit Engeland werden gedropt om als spionnen en saboteurs het Nederlands verzet bij te staan en te organiseren, maar daarna verraden bleken en later door de Duitsers werden geëxecuteerd. Zou Gerbrandy daarvan tijdens de oorlog hebben geweten? Fasseur denkt van niet. Als minister-president was hij wel verantwoordelijk voor de oorlogvoering, en daarmee ook voor spionageactiviteiten, maar hij zal zich niet direct met operaties hebben beziggehouden. Dat was de taak van de geheime diensten. Fasseur heeft weinig fiducia in de complottheorieën die later zijn bedacht om te verklaren waarom Londen niet reageerde op de duidelijke signalen dat de operatie allang verraden was. De Britse geheime diensten hebben gewoon geblunderd, en hun Nederlandse tegenhangers waren veel te lichtzinnig.

Hoe is het Gerbrandy na terugkeer in Nederland vergaan? Van 1948 tot 1959 was hij lid van de Tweede Kamer voor de ARP. Politieke invloed heeft hij niet meer gehad, want hij stortte zich volledig op de Indische kwestie, en viel daarbij hard het door de achtereenvolgende Nederlandse regeringen gevoerde Indiëbeleid aan. Gerbrandy fulmineerde fel tegen de onafhankelijkheid, tegen Soekarno. Hij ging zelfs zover, dat de Nederlandse regering hem een spreekverbod op de radio oplegde. Dat was opmerkelijk, want Gerbrandy was zelf voorzitter van de Nederlandse Radioraad. Zijn grote verdiensten in de Tweede Wereldoorlog waren en werden echter niet vergeten: in 1955 werd hij benoemd tot Minister van Staat. In 1959 beloofde de ARP hem met het erelidmaatschap van de partij. En zijn markante, knoestige persoonlijkheid wordt nog steeds geëerd door een plaquette op de gevel van zijn oude huis, Professor P.S. Gerbrandyweg 5.

ldj